

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ในโลกปัจจุบันได้ชื่อว่าเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร ที่เรียกกันว่า ยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology หรือ IT) เนื่องจากการติดต่อสื่อสารของข้อมูลผ่านสื่อต่าง ๆ เป็นไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งเทคโนโลยีสารสนเทศนั้นเป็นโลกไร้พรมแดนทำให้โลกมีการติดต่อสัมพันธ์กันได้อย่างรวดเร็ว นำไปสู่การเรียนรู้ ผสมผสานความคิด ค่านิยม วัฒนธรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ในท่ามกลางของกระแสโลกาภิวัตน์ ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในการดำเนินชีวิตและทางการศึกษา ซึ่งในทางการศึกษานั้นได้นำเทคโนโลยีที่ทันสมัย มาช่วยในการพัฒนาการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น เพื่อให้กิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดขึ้นนั้นได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งประเทศไทยได้ตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 เพื่อให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี โครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ได้ระบุความมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาใน มาตรา 6 ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” (พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ, 2542. หน้า 14) เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญมากต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ฉะนั้นในการจัดการศึกษา คือ การเตรียมบุคคลากรเพื่ออนาคต จะต้องก้าวจากสังคมข่าวสารไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีศักยภาพทั้งในด้านความรู้ ความคิด คุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมยุคของข้อมูลข่าวสาร

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นมหาวิทยาลัยสงฆ์แห่งคณะสงฆ์ไทย ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงสถาปนาขึ้นเพื่อเป็นสถานศึกษาพระไตรปิฎกและวิชาชั้นสูงสำหรับพระภิกษุสามเณรและประชาชนทั่วไป

มหาวิทยาลัยมีเป้าหมายชัดเจนที่จะพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ คือ

1. มีปฏิปทาน่าเลื่อมใส
2. ใฝ่รู้ใฝ่คิด

3. เป็นผู้นำด้านจิตใจและปัญญา
4. มีความสามารถในการแก้ปัญหา
5. มีศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา
6. รู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม
7. รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงทางสังคม
8. มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล
9. มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองให้เพียบพร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรม

มหาวิทยาลัยมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้เกี่ยวกับวิชาการทางพระพุทธศาสนา สำหรับประยุกต์เข้ากับศาสตร์สาขาต่าง ๆ อันจะอำนวยประโยชน์แก่การดำเนินชีวิต การเผยแผ่พระพุทธศาสนาและการพัฒนาสังคม

2. เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมตามหลักพระพุทธศาสนาสำหรับพัฒนาบุคคลให้มีความสมดุลในด้านกายภาพ สังคม จิตใจ และปัญญา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยได้จัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี โดยเปิดทำการสอน 4 คณะ คือ คณะพุทธศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และคณะมนุษยศาสตร์ ผู้ที่เรียนจบการศึกษาในแต่ละคณะเรียกว่าพุทธศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยได้เปิดสอนในจังหวัดต่าง ๆ ในประเทศไทยรวมถึงในต่างประเทศด้วย โดยแบ่งออกเป็น 10 วิทยาเขต 4 วิทยาลัยสงฆ์ 13 ห้องเรียนและ 3 สถาบันสมทบ (คู่มือระบบประกันคุณภาพการศึกษา มจร, 2547, หน้า 4) จะเห็นได้ว่ามหาวิทยาลัยได้เปิดทำการสอนหลายแห่งและมีพระภิกษุสามเณรที่มาทำการศึกษาในแต่ละปีก็มีเป็นจำนวนมาก ซึ่งนิสิตนั้นมีความแตกต่างกัน เพราะว่ามีมหาวิทยาลัยไม่ได้จำกัดอายุของพระภิกษุสามเณรที่มาเรียน ถ้ามีคุณสมบัติครบทุกประการตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ ก็สามารถเรียนได้ โดยจัดการศึกษาเพื่อให้พระภิกษุสามเณรได้พัฒนาศักยภาพของตนเอง ฉะนั้นในการเรียนการสอนนั้น ก็แตกต่างจากมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนทั่วไป ในการเรียนการสอนแต่ละ วิทยาเขต วิทยาลัยสงฆ์และห้องเรียนนั้นจะมีอาจารย์ประจำอยู่ไม่มาก ทำให้มีภาระหน้าที่ในการสอนและปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ อีกมากเป็นเท่าตัว

มหาวิทยาลัยมีข้อจำกัดในด้านบุคลากรและงบประมาณในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 การใช้สื่อการสอนเป็นทางเลือกหนึ่งที่สามารถแก้ปัญหานี้ได้ในบรรดาสื่อทั้งหลาย สื่อการสอนคือตัวกลางในการนำความรู้ความเข้าใจไปสู่ผู้เรียน และทำให้การเรียนการสอนมีความหมายมากยิ่งขึ้น เนื่องด้วยสื่อการสอนได้ช่วยจัด

ประสบการณ์ ให้แก่ผู้เรียนได้ใกล้เคียงความจริง ช่วยเพิ่มพูนความเข้าใจในสิ่งที่เรียนไป แล้ว เพราะสื่อคือตัวกลางที่นำสารจากผู้ส่งไปยังผู้รับได้ถูกต้องและรวดเร็วที่สุด (นิพนธ์ สุขปรีดี, 2530. หน้า 23) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นทางเลือกที่งานวิจัยส่วนมากสนับสนุนว่า สามารถสร้างมโนทัศน์ให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดีและแก้ปัญหาการเรียนการสอนได้ ประกอบกับในยุคปัจจุบันนี้คอมพิวเตอร์นั้นได้เข้ามามีส่วนสำคัญในสถานศึกษา ซึ่งบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่บรรจุลงแผ่นซีดีนั้นใช้ทุนในการสร้างและการทำสำเนาต่ำ เก็บรักษาได้ง่าย มีความคงทนสูง และบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะผู้เรียนสามารถศึกษาได้ตามความสามารถ ความสนใจ และความพร้อมโดยไม่ต้องกังวลในขณะเรียน ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัดของตนเอง (สุขเกษม อุยโต, 2540. หน้า 1)

การนำคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมาช่วยในการแก้ปัญหาการเรียนการสอน เป็นที่ยอมรับในกลุ่มนักการศึกษา เพราะมีงานวิจัยจำนวนมากระบุว่า สามารถแก้ปัญหา เรื่องภูมิหลังที่แตกต่างกันของผู้เรียน ปัญหาการสอนตัวต่อตัว ปัญหาการขาดแคลนเวลา ปัญหาการขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญ (ถนอมพร เลาหจรัสแสง, 2541. หน้า 13) นอกจากนี้ยังสามารถทำเรื่องที่เป็นามธรรมให้เป็นรูปธรรม ทำเรื่องที่ยุ่งยากและซับซ้อนให้เข้าใจง่ายยิ่งขึ้น สามารถแสดงการเคลื่อนไหว เพื่ออธิบายสิ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือเคลื่อนไหวได้ดี ใช้เสียงประกอบคำอธิบายที่เกี่ยวข้องกับการออกเสียงหรือ เลียนแบบเสียงให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ คอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีข้อดีที่สามารถโต้ตอบกับผู้เรียนได้ สามารถให้ภาพเคลื่อนไหว ตัดสินทางเลือกเมื่อผู้เรียนตอบผิดหรือถูกได้ (ยีน ภูววรรณ, 2527. หน้า 3) นอกจากนี้ผู้เรียนยังสามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนมากขึ้น ซึ่งนับได้ว่าเป็นการตอบสนองนโยบาย "ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ" ได้เป็นอย่างดีคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจึงเป็นสิ่งที่ให้ผลดีต่อการเรียนการสอนอย่างยิ่งและจากผลการวิจัยของนักการศึกษาหลายท่านได้ข้อสรุปว่า การสัมผัสทางจักขุประสาทให้ผลทางการเรียนรู้มากที่สุดและความรู้นั้นจะคงทนได้นานที่สุดถึง 75% และรองลงมาคือโสตประสาทให้ผลทางการเรียนรู้ และอยู่คงทนนาน 13% (เบรื่อง กุมุท, 2519. หน้า 51) จะเห็นได้ว่าการใช้สื่อการสอนเป็นสิ่งที่จำเป็นและมีผลต่อความคงทนในการเรียนรู้อีกด้วย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ผู้วิจัยจึงได้เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเพื่อมาใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอน เนื่องจากพระภิกษุสามเณรที่เข้ามาศึกษา นั้นมีความแตกต่างกันในระหว่างบุคคล ผู้วิจัยจึงจะพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาพระไตรปิฎกศึกษา ซึ่งเป็นวิชาพื้นฐานในหมวดวิชาแกนพระพุทธศาสนา ที่นิสิตชั้นปีที่ 1 ทุกรูปในทุกคณะจะต้องศึกษา เพื่อเป็นการปูพื้นฐานการศึกษาด้านพระไตรปิฎกในชั้นต่อไปและนอกจากนี้

นิสิต ยังสามารถศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติมและทบทวนบทเรียนต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง จากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น อันเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระการสอนของอาจารย์อีกประการหนึ่ง เป็นการสนับสนุนการศึกษาและการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการเรียนรู้แบบพึ่งตนเอง

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายหลัก เพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชา พระไตรปิฎกศึกษา สำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยมีจุดมุ่งหมายย่อย ดังนี้

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาพระไตรปิฎกศึกษา
2. เพื่อทดลองใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาพระไตรปิฎกศึกษา
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาพระไตรปิฎกศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาพระไตรปิฎกศึกษาที่มีประสิทธิภาพ
2. สื่อการสอนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาพระไตรปิฎกศึกษา ซึ่งจะเป็แนวทางในการให้นิสิตสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
3. เป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในรายวิชาอื่นๆต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยได้แบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน โดยกำหนดขอบเขตในแต่ละขั้นตอนออกเป็น 3 ด้าน คือ ขอบเขตด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูลและขอบเขตด้านแหล่งตัวแปร ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขั้นตอนในการสร้างและหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชา
พระไตรปิฎกศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา ดังนี้

บทที่ 1 ความหมายและขอบข่ายของพระไตรปิฎก

บทที่ 2 พัฒนาการของพระไตรปิฎก

บทที่ 3 เนื้อหาของพระไตรปิฎกและคัมภีร์ที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 4 ลำดับคัมภีร์และคำอธิบายของพระอรรถกถาจารย์

บทที่ 5 มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยกับพระไตรปิฎก

บทที่ 6 การวิเคราะห์และการเลือกเฟ้นธรรมในพระไตรปิฎกมาประยุกต์ใช้กับ
ชีวิตประจำวัน

บทที่ 7 ประโยชน์ที่จะพึงได้จากการศึกษาคัมภีร์พระไตรปิฎก

บทที่ 8 ระบบการสืบค้นคัมภีร์พระไตรปิฎกด้วยคอมพิวเตอร์

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูลในการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน คือ

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาพระไตรปิฎกศึกษา จำนวน 5 ท่าน
2. ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน จำนวน 5 ท่าน
3. นิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2549 จำนวน

9 รูป ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

3. ขอบเขตด้านแหล่งตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา คือ

1. ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาพระไตรปิฎกศึกษาเกี่ยวกับความ
สอดคล้องของเนื้อหาที่จะนำมาสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

2. ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
เกี่ยวกับความสอดคล้องของเทคนิค วิธีการและเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์ ของบทเรียน
คอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขั้นตอนในการทดลองใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน มีขอบเขตด้านเนื้อหา คือ หาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและศึกษาเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนิสิตที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ จำนวน 32 รูป

3. ขอบเขตด้านแหล่งตัวแปร

ตัวแปรอิสระ คือ การเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบ่งออกเป็น 2 ช่วงคือ

1. ก่อนเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
2. หลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพระไตรปิฎกศึกษา โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาความคิดเห็นของนิสิตเกี่ยวกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาพระไตรปิฎกศึกษา ซึ่งใช้แบบประเมินบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ตามแนวการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนของกาเย่ โดยแบ่งเป็นดังนี้คือ ส่วนนำและการนำเสนอ ๗ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ เนื้อหา รูปแบบและการนำเสนอ การมีปฏิสัมพันธ์และให้ผลย้อนกลับ และการประเมินผล

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

นิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ จำนวน 32 รูป

3. ขอบเขตด้านแหล่งตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา คือ ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาพระไตรปิฎกศึกษา

นิยามศัพท์

นิสิต หมายถึง พระภิกษุสามเณรที่ศึกษาในรายวิชาพระไตรปิฎกศึกษา ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หมายถึง มหาวิทยาลัยสงฆ์แห่งคณะสงฆ์ไทย ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ได้ทรงสถาปนาขึ้นเพื่อเป็นสถาบันการศึกษาพระไตรปิฎกและวิชาชั้นสูง สำหรับพระภิกษุสามเณร และคฤหัสถ์ (หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต มจร., หน้า 10)

คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Assisted Instruction) หมายถึง การนำคอมพิวเตอร์มานำเสนอเนื้อหาวิชา ซึ่งอาจเป็นทั้งตัวหนังสือ และกราฟิก สามารถถามคำถาม รับคำตอบจากผู้เรียน ตรวจคำตอบและแสดงผลการเรียนรู้ในรูปแบบของข้อมูลย้อนกลับให้แก่ผู้เรียน โดยใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนการสอน เนื้อหาวิชา แบบฝึกหัดและการทดสอบ จะถูกพัฒนาขึ้นในรูปแบบของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ผู้เรียนจะเรียนบทเรียนจากคอมพิวเตอร์

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบเสนอเนื้อหา (Tutorial Program) หมายถึง โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีลักษณะสำคัญคือ มีกรอบแสดงบทนำ กรอบเนื้อหา กรอบสรุป กรอบฝึกหัด และกรอบทดสอบ

ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง เกณฑ์ที่ใช้ประเมินประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาพระไตรปิฎกศึกษาซึ่งได้กำหนดเกณฑ์ 80/80

เกณฑ์ 80/80 หมายถึง เกณฑ์ที่ผู้วิจัยใช้ในการพิจารณาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาพระไตรปิฎกศึกษา

80 ตัวแรก หมายถึง ค่าเฉลี่ยร้อยละ 80 ของคะแนนรวมทั้งหมดที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาพระไตรปิฎกศึกษา

80 ตัวหลัง หมายถึง ค่าเฉลี่ยร้อยละ 80 ของคะแนนรวมทั้งหมดที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาพระไตรปิฎกศึกษา

วิชาพระไตรปิฎกศึกษา หมายถึง รายวิชาในหมวดวิชาแกนพระพุทธศาสนา ในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นอย่างเป็นระบบเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียน ซึ่งประกอบไปด้วย 8 บท ดังนี้

บทที่ 1 ความหมายและขอบข่ายของพระไตรปิฎก

บทที่ 2 พัฒนาการของพระไตรปิฎก

บทที่ 3 เนื้อหาของพระไตรปิฎกและคัมภีร์ที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 4 ลำดับคัมภีร์และคำอธิบายของพระอรหันตสาวก

บทที่ 5 มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยกับพระไตรปิฎก

บทที่ 6 การวิเคราะห์และการเลือกเฟ้นธรรมในพระไตรปิฎกมาประยุกต์ใช้กับ

ชีวิตประจำวัน

บทที่ 7 ประโยชน์ที่จะพึงได้จากการศึกษาคัมภีร์พระไตรปิฎก

บทที่ 8 ระบบการสืบค้นคัมภีร์พระไตรปิฎกด้วยคอมพิวเตอร์

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากแบบทดสอบวิชาพระไตรปิฎกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง การแสดงความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อความเหมาะสมของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนใน 4 ด้าน คือ เนื้อหา รูปแบบและการนำเสนอ การมีปฏิสัมพันธ์และให้ผลย้อนกลับ และการประเมินผล

สมมุติฐานการวิจัย

นิสิตที่เรียนวิชาพระไตรปิฎกศึกษาด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน